

HRVATSKI INSTITUT ZA LOKALNU
SAMOUPRAVU

e-mail: hils@hils.hr

O svim ostalim aktivnostima HILS-a
informirajte se na web stranici:

web: www.hils.hr

Fotografije ustupio:
Marinko Šarić

www.photo.net/photos/marinko

newsletter

Siječanj 2006. Hrvatski institut za lokalnu samoupravu Osijek Broj 02

Ova publikacija je tiskana u okviru
projekta "Međuopćinska i
interaktivna suradnja u istočnoj
Slavoniji" kojeg financijski podupire
MATRA program Nizozemskog
ministarstva vanjskih poslova.

SAVJETNIK ZA GRAĐANSKO SUDJELOVANJE

Uvod

3

Posjet Pragu: TRENING

SAVJETNIKA ZA GRAĐANSKO SUDJELOVANJE

4

Intervju: Pavel Mička

5-6

Forumi: PRIPREMA, IZRADA

PRIJEDLOGA I DONOŠENJE PRORAČUNA OPĆINE / GRADA ZA 2006.

7-8

Forumi: GOSPODARENJE OTPADOM I SANACIJA ODLAGALIŠTA KOMUNALNOG OTPADA

9-10

Novosti

11-12

“Koja je najbolja vlada? Ona koja nas uči da sami sobom upravljamo!”

J.W. Goethe (1749-1832)

Početkom prosinca prošle godine, kako je i planirano projektom „**Međuopćinska i interaktivna suradnja u istočnoj Hrvatskoj**“, na red je nakon aktiviranja međuopćinske suradnje došla i druga sastavnica projekta, **građansko sudjelovanje**.

Suradnja između općina i građana - direktna ili djelomično kroz NVO-e – je i danas vrlo ograničena. Građani nemaju osjećaj da ih se sluša, da ih se shvaća ozbiljno. Razočarenje, individualizam i nedostatak povjerenja u vlast su direktne posljedice. Ali i općine i gradovi su također zakočeni nedostatkom građanskog sudjelovanja. Ne primaju sve bitne signale iz svog društva, nedostaju im realistična, kreativna, i prikladna rješenja koja samo građani mogu osmisliti. Rezultat je niska razina sudjelovanja javnosti i niska razina demokratske prakse. Unutar nekih gradskih vijećnica, pojedini su političari i činovnici voljni pružiti ruku i uključiti svoje građane u proces odlučivanja. Odoljevajući otporu unutar svojih organizacija protiv novih ideja, znatan se broj gradova i općina trudi promijeniti svoje načine djelovanja.

Pretpostavke pokretanju projekta građanskog sudjelovanja:

- nedostatak znanja i vještina među građanima u obraćanju lokalnim vlastima i zadobivnju njihove pažnju za teme bitne za razvoj i dobrobit njihovih zajednica.
- nedostatak znanja i vještina među lokalnim vlastima o tome kako pokrenuti svoje građane na konkretne aktivnosti i uključiti ih u postupke demokratskog odlučivanja.
- nedostatak komunikacije između lokalnih vlasti i građana, i NVO-a, o bitnim pitanjima vezanima uz razvoj njihovih zajednica.
- nedostatak znanja i vještina vezanih uz to kako koristiti uspješne modele širenja informacija na svim razinama
- nedostatna povezanost između državnih politika i provođenja na regionalnoj i lokalnoj razini, s posebnim žarištem na sudjelovanju građana

Kroz projekt građanskog sudjelovanja, HILS omogućuje partnerskim općinama i gradovima informirati građane o svom radu, problemima na koje nailaze, ali i pitati građane o njihovim prioritetima u raznim sferama života. Građani će kroz svojevrsno istraživanje odgovoriti, pohvaliti, kritizirati, ali i dati smjernice za budući rad lokalne samouprave. Na javnom sastanku lokalna samouprava će dati odgovore i razviti dijalog sa svojim građanima. Formirat će se radne skupine koje će kroz konzultacije i partnerski rad doći do zajedničkih rješenja.

Krajnji cilj projekta građanskog sudjelovanja je uvjeriti ključne osobe na lokalnoj razini iz najmanje 20 općina i gradova u nužnost građanskog sudjelovanja i njegovu korist kao prijeko potrebnog sredstva za dobro upravljanje. Štoviše, od ovih ključnih osoba se očekuje da će dalje primjenjivati stečena znanja i vještine.

POSJET PRAGU TRENING SAVJETNIKA ZA GRAĐANSKO SUDJELOVANJE

S početkom provođenja druge sastavnice projekta «Međuopćinska i interaktivna suradnja u istočnoj Slavoniji» tim HILS-a uvećan je za dvije nove osobe, savjetnike za građansko sudjelovanje – Milenu Babić i Gorana Vidakovića. Njihov je zadatak u okviru projekta u sljedećih 14 mjeseci pomoći općinama da uključe svoje građane u procese odlučivanja na lokanom nivou.

U provođenju aktivnosti građanskog sudjelovanja, HILS-ovi savjetnici imaju savjetodavnu potporu iskusnih stručnjaka češke neprofitne organizacije AGORA Central Europe (CE). Agora CE je osnovana 1998. godine s glavnom zadaćom poboljšanja komunikacije i suradnje između građana i gradske/općinske uprave. Nakon sedam godina iskustva i uspješnog djelovanja u području građanskog sudjelovanja, stručnjaci Agore CE u Češkoj Republici vrijedan su partner lokalnim samoupravama, te samom Ministarstvu vanjskih poslova ČR. Stoga su se Milena Babić i Goran Vidaković zaputili u Prag s ciljem stjecanja, u prvom redu, slike o tome kako se građansko sudjelovanje odvija u Češkoj Republici, te prikupljanja što više znanja i iskustva kroz intenzivna

predavanja kolega iz Agore CE.

Domaćin HILS-ovim savjetnicima bio je dr.ing. Pavel Mička, mladi stručnjak koji iza sebe ima pet godina iskustva u pripremanju, organiziranju i provođenju aktivnosti za građansko sudjelovanje u Češkoj i inozemstvu. Savjetnik je i za VNG International (Nizozemsko udruženje gradova i općina) za pitanja građanskog sudjelovanja, te je angažiran i na pokretanju istog projekta u Hrvatskoj.

Obuka HILS-ovih savjetnika trajala je dva dana, tijekom kojih su upoznati s procesom i fazama građanskog sudjelovanja. Također su dobili i savjete i upute o tome na koji način pristupiti predstavnicima općina i gradova, te samim građanima. Pored toga, upoznati su s načinima prikupljanja podataka o temama koje su specifične za pojedine općine, a u čije se rješavanje direktno uključuju sami građani. Kolege iz Agora CE velikodušno su s HILS-ovim savjetnicima podijelili svoja iskustva vezana uz njihov rad na građanskom sudjelovanju u Češkoj Republici. Tijekom boravka u Agori HILS-ovi su savjetnici bili impresionirani stručnošću i iskustvom

Agorinih stručnjaka, te aktivnostima koje provode, a koje su osim područja građanskog sudjelovanja u ČR, sada usmjerene i na širenje njihovog znanja i iskustva u drugim zemljama centralne i istočne Europe, kao što su Albanija, te Srbija i Crna Gora.

Nakon dvodnevnog boravka u Pragu, teško je reći čime su HILS-ovi savjetnici bili više impresionirani, ljepotom Praga i njegovog dvorca, starog grada, pred Božićnom atmosferom koja se osjećala na svakom koraku, organizacijom i funkcioniranjem gradskog prijevoza ili stručnošću i ljubaznošću svih uposlenih u Agori CE. Ono čemu se Milena i Goran nadaju jest da su upili dovoljno znanja kroz sva predavanja i učenja na primjerima već odrađenih projekata građanskog sudjelovanja da bi projekte građanskog sudjelovanja proveli i u istočnoj Hrvatskoj s jednakim uspjehom. Jedini pravi kritičari HILS-ovog rada i uspješnosti projekata na kraju će biti građani općina i gradova u kojima će biti proveden projekt uz pomoć češkog kolege Pavla Mičke.

Izvor fotografije:
Vitezslav Valka
<http://www.sxc.hu>

INTERVJU

Pavel Mička

1. Gospodine Mička, možete li, molim vas, kratko predstaviti sebe i svoj rad na području lokalne samouprave i građanskog sudjelovanja?

Radim već pet godina u Agori CE (Central Europe). Mi organiziramo projekte u kojima građani sudjeluju u procesima donošenja odluka na lokalnoj i regionalnoj razini. Moja je uloga vođenje projekata građanskog sudjelovanja u Republici Češkoj i drugim zemljama. To između ostalog znači i organizaciju i provođenje istraživanja ili anketa, okruglih stolova ili radionica. Također vodim seminare i obuku o građanskom sudjelovanju.

Pretpostavljam da je situacija u Češkoj u mnogim aspektima slična onoj u Hrvatskoj. Obični građani, s jedne strane, i lokalni

vijećnici i civilni službenici, s druge strane, ne mogu se riješiti nekoliko uobičajenih, postojećih obrazaca i predrasuda: građani ne dolaze na javne sastanke, ne pokazuju zainteresiranost, uvijek se žale. Političari su korumpirani; civilni službenici su samo birokrati bez interesa za pomaganjem običnim građanima. Agora CE uništava poništava takve obrasce i pokazuju kako skeptici nemaju pravo. Naši interaktivni procesi donošenja odluka su demokratskiji i pružaju svim učesnicima puno snažniji osjećaj zadovoljstva nego tradicionalna praksa donošenja odluka koja se događa iza zatvorenih vrata.

2. Radite za Agoru Central Europe koja je smještena u Pragu. Kakve ste projekte do sada proveli u Češkoj, a

koji su vam projekti trenutno u fazi implementacije?

Gotovo svako pitanje može biti predmetom javne rasprave, te obični građani kao i stručnjaci u mnogim situacijama mogu donijeti puno novih ideja. U proteklih smo 6 godina u čestim općinama organizirali više od 20 projekata. Imamo bogato iskustvo s rekonstrukcijom kuća, planiranjem izgleda javnih površina (parkova, igrališta, itd.) kao i s radom na tekućim problemima zajednice (prijevoz, parkiranje, čistoća, upravljanje otpadom, itd.). Trenutno se najviše bavimo temama strateškog planiranja i planiranja rada društvenih službi u općinama. Na primjer, mnogi češki gradovi imaju strateški plan, ali većina njih ga nikada ne koristi u svom svakodnevnom radu. Sada sve više i više gradova uviđa da su jasni i realni planovi preduvjet za dobivanje pomoći iz fondova Europske Zajednice. Stoga su odlučili osuvremeniti svoje planove (ili stvoriti potpuno nove) uz učešće građana i ostalih interesnih skupina i/ili (jedan od preduvjeta uključivanja u korištenje sredstava Strukturnih Fondova EZ-a je princip partnerstva).

3. S koliko država Agora CE surađuje? Na kojim projektima?

Prije tri-četiri godine odlučili smo izvoziti naša iskustva i vještine (know-how). Surađivali smo na projektima u nekoliko post komunističkih zemalja kao što su Poljska, Latvija, Litva i Srbija. Zbog slične povijesti i negativnih iskustava s komunističkim režimom lako možemo razumjeti osjećaje i tradiciju takvih zemalja. Na primjer, organizirali smo seriju sastanaka u vezi vođenja politike o mladima u jednoj litavskoj općini. Prvo smo tinejdžere pitali za njihovo mišljenje i potrebe. Poslije toga smo organizirali sastanak za starije članove zajednice. Sada predstavnici obje skupine rade zajedno i zajednički će predstaviti svoje preporuke

na posljednjem sastanku koji će se održati za par tjedana.

4. Je li vaše iskustvo s projektima građanskog sudjelovanja u različitim zemljama uvijek pozitivno? Koje su direktne koristi za cijelu zajednicu kada gradski/općinski odbori odluče uključiti građane u svoj rad?

Naravno, iskustva su i pozitivna i negativna. Postoje dvije ključne točke o kojima ovisi uspjeh interaktivnog procesa donošenja odluka. Prvo, predstavnici općine moraju biti spremni učiniti otvorenima svoje procese donošenja odluka i držati ih otvorenima kroz cijeli proces. Govorim o stvarnoj otvorenosti, a ne samo o onoj formalnoj. Neki su projekti propali jer gradsko/općinsko vijeće odjednom nije više htjelo sudjelovati u već pripremljenim događanjima. Političari su se uplašili da mogu izgubiti kontrolu nad raspravom i nisu htjeli da im se suprotstavi javnost s drukčijim mišljenjem. Drugo, ljudi žele raspravljati o temama koje se tiču njih samih. Nitko neće sudjelovati u raspravi o procedurama i odgovornostima između centralne vlasti i lokalnih vlasti. Moramo koristiti učešće građana u onim područjima gdje oni mogu sudjelovati u radu kao pravi stručnjaci (npr. nitko ne zna više o dnevnim problemima grada/sela od samih građana). Postoji i širok opseg razloga zašto početi s građanskim sudjelovanjem. Želim spomenuti barem nekoliko pragmatičnih razloga. Prvi je što zajedno s građanima možete doći do boljih rješenja (neke nove i inovativne metode se mogu razviti kroz javnu raspravu) uz veću podršku građana (ljudi će znati što će se dogoditi i mogu izraziti svoje slaganje). Druga je prednost što će građani više vjerovati lokalnoj samoupravi i bit će spremni sudjelovati u drugim aktivnostima. Treći i ujedno i najpragmatičniji razlog je što možete posegnuti za novim resursima (kao što sam već spomenuo - primjer fondova EZ-a).

KONZULTANT

projekata građanskog sudjelovanja u Istočnoj Hrvatskoj

5. Na koji način djelujete u Hrvatskoj? Kako vidite HILS kao svog partnera?

Do sada sam posjetio Hrvatsku, i HILS samo dva puta, te su HILS-ovi stručnjaci proveli tjedan dana u mom uredu u Pragu. Moj je zadatak podijeliti svoje iskustvo i znanje unutar sadašnjih projekata građanskog sudjelovanja koje provodi HILS. S moje točke gledišta, HILS čini grupa entuzijasta otvorenih svjetonazora koji žele pomoći situaciji u Hrvatskoj. Mogu vidjeti mnogo sličnosti između današnjeg HILS-a i Agore CE od prije 5 godina. Mi smo također bili suočeni s desecima problema, te smo zajednički izgradili Agoru CE kao vrlo poznatu i uglednu organizaciju u svom području djelovanja.

6. Što treba učiniti da bi se projekti građanskog sudjelovanja doveli na višu razinu nakon što se ovaj pilot projekt u Hrvatskoj završi?

Bojim se da nema brzog načina. Građansko sudjelovanje je više-manje prirodno ljudsko ponašanje. Morate pokazati predstavnicima javnog sektora kako lako i prirodno mogu riješiti probleme i oblikovati politiku zajedno s građanima, poduzetnicima, nevladinim organizacijama i ostalima. Prvo trebate nastaviti i postići puno pozitivnih praktičnih primjera (primjera «dobre prakse»). Kasnije možete podijeliti takve primjere s drugim općinama/gradovima i vladinim tijelima. Pokažite im korisnost takvih projekata. Siguran sam da već sada svaki grad ili selo može početi s građanskim sudjelovanjem, bez potrebe za nekim novim zakonom o građanskom sudjelovanju. Trebate samo osnažiti volju političara i javnih djelatnika za započinjanje takvih projekata.

7. Smatrate li da je Hrvatska pogodna za intenzivnije učešće Agore CE i Agorinih partnera u sličnim projektima?

Spomenuo sam mnoge sličnosti između Čeha i Hrvata. Osobno, u Hrvatskoj se osjećam kao kod kuće. Ne govorim o sličnim problemima i komunističkoj prošlosti. Mislim na nacionalne afinitete i jezik. Stvarno bih želio započeti puno novih projekata u Hrvatskoj. Češko ministarstvo vanjskih poslova potpomaže tranzicijske procese u drugim zemljama (uključujući demokratsku tranziciju). Nažalost, Hrvatska nije zemlja na koju ciljamo. Jednostavno rečeno, Hrvatska je prerazvijena (kako u demokratskim procesima tako i ekonomski) tako da je češko ministarstvo odlučilo poduprijeti manje razvijene zemlje.

8. Koji su planovi u budućnosti za vašu karijeru? U koliko još zemalja planirate raditi?

Pređa mnom i pred mojom organizacijom je još puno posla. Mnogi češki gradovi traže našu pomoć. To je više-manje rezultat našeg ulaska u EZ. Također bi željeli započeti projekte u drugim, istočnijim zemljama, na primjer u Ukrajini ili Rumunjskoj.

Gospodine Mička, zahvaljujemo vam se na vašem vremenu i vrijednim savjetima. Nadamo se da ćemo vas vidati što češće u Hrvatskoj.

Pripremila:

Goran Vidaković i Milena Babić

Tema:

PRIPREMA, IZRADA PRIJEDLOGA I DONOŠENJE PRORAČUNA OPĆINE / GRADA ZA 2006.

Prvi Forumi općinskih načelnika i gradonačelnika Vukovarsko-srijemske županije u organizaciji Hrvatskog instituta za lokalnu samoupravu (HILS) i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) održani su 26. rujna 2005. u Vukovaru i 27. rujna 2005. u Osijeku. Forum u Vukovaru je okupio 30 predstavnika iz 22 jedinice lokalne samouprave s područja Vukovarsko-srijemske županije, od čega 17 općinskih načelnika, odnosno gradonačelnika, te župan Vukovarsko-srijemske županije sa suradnicima.

Na Forumu u Osijeku je bilo nazočno 30 predstavnika iz 24 jedinice lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije, od čega 12 općinskih načelnika, odnosno gradonačelnika.

Uvod u temu Foruma dali su gđa. Maja Lukeš-Petrović, načelnica za lokalne proračune u Ministarstvu financija i g. Ivica Malatestinić, zamjenik gradonačelnika Grada Crikvenice.

U uvodnom izlaganju gđa. Maja Lukeš-Petrović izložila je metodologiju izrade proračuna jedinice samouprave s obzirom na ukupnu pravnu regulativu od zakonskih odredbi i podzakonskih akta do smjernica i naputaka nadležnih tijela. U izlaganju je osobito naglasila nužnost realnog planiranja prihoda i rashoda, ograničavanje zaduživanja pojedinačno i ukupno na razini svih jedinica lokalne samouprave, te provedbu proračunskog i upravnog nadzora.

U svom uvodnom izlaganju gosp. Ivica Malatestinić je opisao proces izrade i donošenja proračuna u odnosu na njegovu transparentnost i ulogu pojedinih lokalnih tijela. U izlaganju je naglašeno kako odgovarajuće metode uključivanja javnosti u proces donošenja proračuna mogu taj proces olakšati te izabranim donositeljima odluka dati dodatnu potporu u njegovu izvršavanju.

NAČELA PRORAČUNA

zakonitost

učinkovitost

ekonomičnost

transparentnost

*Uravnoteženi plan
prihoda / primitaka i
rashoda / izdataka*

forumi

Općinskih načelnika i
Gradonačelnika
Osječko-baranjske i
Vukovarsko-srijemske
županije

U raspravama koje
su uslijedile nakon
Foruma u Vukovaru
i Osijeku, u oba
dana su se
iskristalizirali
slijedeći zaključci:

- 1 sustav financiranja jedinica lokalne samouprave u cjelini nije primjeren objektivnom stanju na lokalnoj razini, jer se jedinice međusobno jako razlikuju od veličine i prirodnih osobitosti do financijskih, ljudskih i drugih kapaciteta. Sustav financiranja bi trebao uvažavati ove specifičnosti;
- 2 sustav državne pomoći nije dovoljno transparentan, kriteriji nisu uvijek i u cijelosti unaprijed poznati. Osim toga odobravanje kao i sama isplata pomoći često nisu pravovremeni. Iz navedenih razloga jedinice lokalne samouprave ne mogu planirati sredstva po ovoj osnovi;
- 3 postojeće financijske mjere koje se poduzimaju na područjima posebne državne skrbi nisu primjerene u malim jedinicama, jer se negativno odražavaju na njihove proračune te time i izvršenje zadaća lokalnih uprava. Jednako je tako i sa sustavom povrata poreza;
- 4 sustav plaćanja poreza na dobit prema mjestu sjedišta pravne osobe treba zamijeniti sustavom plaćanja prema mjestu gdje je dobit ostvarena čime bi jedinice lokalne samouprave dobile dodatne prihode koji im objektivno pripadaju.;
- 5 metode neposrednog uključivanja građana i civilnog sektora u proces donošenja proračuna, iako nisu zakonska obveza, poželjne su i korisne, kako s aspekta jačanja općeg načela demokratičnosti, tako i s aspekta jačanja legitimiteta obnašatelja vlasti u konkretnoj lokalnoj sredini.

Zaključke pripremio:
Teodor Antić

SADRŽAJ PRORAČUNA JLPRS

(čl. 9., 10., 11. i 12. Zakona)

1. Opći dio

Račun prihoda i rashoda
Prihodi
Rashodi
Račun financiranja

2. Posebni dio

Plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika
Plan razvojnih programa

3. Odluka o izvršavanju proračuna JLPRS

Tema:

GOSPODARENJE OTPADOM I SANACIJA ODLAGALIŠTA KOMUNALNOG OTPADA

Drugi Forumi općinskih načelnika i gradonačelnika Osječko-baranjske županije u organizaciji Hrvatskog instituta za lokalnu samoupravu (HILS) i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) održani su 21. studenog 2005. u Vukovaru, i 22. studenoga 2005. u Osijeku. Forum u Vukovaru je okupio ukupno 28 sudionika: predstavnika 13 jedinica lokalne samouprave s područja županije (6 grado/načelnika, 1 zamjenik, službenici na poslovima u vezi s komunalnom djelatnošću održavanja čistoće i odlaganja komunalnog otpada) te direktor trgovačkog društva „Komunalac“ Vukovar.

Na Forumu u Osijeku bilo je nazočno ukupno 29 sudionika: predstavnika 12 jedinica lokalne samouprave s područja županije (od kojih 10 grado/načelnika i 1 zamjenik) te predstavnika 4 komunalna društava, odnosno ustanove za zbrinjavanje komunalnog otpada s područja županije.

Uvod u temu Foruma dali su gđa. Sanja Kalambura, voditeljica projekata i programa zaštite okoliša u Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i gđa. Ljiljana Dravec, voditeljica Odsjeka zaštite okoliša u Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Istarske županije.

U uvodnom izlaganju g. Sanja Kalambura prikazala je djelatnost Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te posebice aktivnosti Fonda na području Osječko-baranjske županije. Tijekom izlaganja je osobito naglašeno:

- nužnost poduzimanja aktivnosti za smanjenje količine otpada,
- važnost održivog gospodarenja proizvedenim otpadom,
- pozitivni rezultati aktivnosti Fonda na području županije u sanaciji odlagališta komunalnog otpada i tzv. divljih odlagališta, osnivanju i gradnji centra za gospodarenje otpadom, zbrinjavanju opasnog otpada i nabavi kanti i kontejnera za odlaganje otpada.

U uvodnom izlaganju gđa. Ljiljana Dravec prikazala je postojeće stanje, planove i moguća rješenja u postupanju s otpadom na primjeru Istarske županije kao komparativno iskustvo u rješavanju problema gospodarenja otpadom. U izlaganju je naglašeno sljedeće:

- a) gospodarenje otpadom je najveći problem i prioritet u zaštiti okoliša u RH koji zahtjeva najveći napor za usklađivanje s pravnim pravilima EU;
- b) u djelatnosti gospodarenja otpadom nužno je planirati rast naknade za otpad u primjenu načela "zagađivač plaća";
- c) potrebno je hitno usvojiti planove gospodarenja otpadom na svim razinama.

U raspravama je istaknuto sljedeće:

— gospodarenje otpadom izuzetno je važna djelatnost kojoj treba biti posvećena odgovarajuća pozornost na svim razinama državne organizacije i samouprave. Pritom je osobito važna međusobna suradnja i koordinacija svih subjekata radi ostvarenja maksimalne učinkovitosti;

— u prethodnom razdoblju postignuti su vrlo dobri rezultati u sanaciji odlagališta otpada na području županije, što je rezultat dobre suradnje jedinica lokalne samouprave, resornog Ministarstva i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost;

— u postupku sanacije tzv. divljih odlagališta, potrebno je osim same sanacije poduzeti i aktivnosti kojima će se spriječiti ponovno odlaganje otpada na sanirane površine kao i nastanak novih divljih odlagališta;

— osobitu pozornost potrebno je posvetiti općoj edukaciji stanovništva o pitanjima zaštite okoliša i gospodarenja otpadom;

— nužno je što prije potpuno i točno informirati sve jedinice lokalne samouprave u županiji o osnivanju, radu i ciljevima Javne ustanove za zbrinjavanje komunalnog otpada kako bi se one mogle aktivno uključiti u njezin rad i utjecati na njezin razvoj u interesu svojih građana.

— do početka primjene Pravilnika o ambalažnom otpadu potrebno je hitno riješiti pitanje što s tzv. "zelenim otocima" na koje se ova ambalaža sada odlaže.

— u sustavu financiranja potrebno je razmotriti mogućnost preraspodjele nekih zajedničkih prihoda države i lokalne samouprave (npr. šumska renta) i na taj način povećati prihode lokalnih jedinica iz čega bi se mogle financirati i aktivnosti u području zaštite okoliša i gospodarenja otpadom.

Na kraju Foruma sudionici su se složili u ocjeni da je Forum ispunio svoj cilj, ali su naglasili da je o ovoj temi potrebno i dalje organizirati slične sastanke o pojedinim pitanjima (ambalažni otpad, komparativna iskustva, neposredna primjena zakona na lokalnoj razini i dr.).

Treći Forum je najavljen za kraj veljače 2006.

Zaključke pripremio:
Teodor Antić

Općinskih načelnika i
Gradonačelnika
Osječko-baranjske i
Vukovarsko-srijemske
županije

forumi

Sadržaj plana gospodarenja otpadom općina/gradova - članak 11. Zakona o otpadu (NN br. 178/05)

- 1 mjere odvojenog skupljanja komunalnog otpada
- 2 mjere za upravljanje i nadzor odlagališta za komunalni otpad
- 3 popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta

4 redosljed aktivnosti sanacije neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša

5 izvore i visinu potrebnih sredstava za provođenje sanacije

HILS kao član ENTO-a

Tajnik HILS-a dr.sc. Boris Bakota sudjelovao je od 5. do 7. listopada 2005. godine na 18. Godišnjem seminaru i Skupštini ENTO-a (European Network of Training organizations for local and regional authorities) u Erevanu u Armeniji, koji je održan pod nazivom "Training and Trans-Border Cooperation in Europe". Susret su zajednički organizirali ENTO, Vijeće Europe i Udruženje općina Armenije. Prvog dana seminara održao je plenarno predavanje "Practical aspects of co-operation", a drugoga je dana bio moderatorom radionice "Training for Trans-Border Co-operation". Glavna skupština prihvatila je prijedlog HILS-a te će se u listopadu 2006. godine 19. godišnji seminar i Skupština ENTO-a održati u Osijeku. O temi susreta odlučit će se naknadno.

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina, tri godine kasnije

U organizaciji Misije OESS-a u Republici Hrvatskoj u Zagrebu je 18. listopada 2005. održana Konferencija kako bi se ocijenila provedba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Ustavni zakon) prigodom obilježavanja treće obljetnice njegova usvajanja. Konferencija je okupila više od 100 predstavnika nacionalnih manjina te predstavnike državnih institucija i predstavnika teritorijalne samouprave, političkih stranaka, civilnog društva i međunarodnih organizacija. Pod predsjedanjem voditelja Misije, veleposlanika Jorge Fuentes, uvodna izlaganja podnijeli su ministrica pravosuđa Vesna Škare-Ožbolt, predsjednik saborskog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Furio Radin te voditelj Izaslanstva Europske komisije u Hrvatskoj Vincent Degert. Uvodne riječi također su održali i Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine, Milena Klajner, predstojnica Vladinog ureda za nacionalne manjine, Tomislav Vidošević u ime Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te Vladimir Lončarević, pomoćnik savjetnika Predsjednika Republike za politička pitanja.

Nakon uvodne plenarne sjednice sudionici konferencije nastavili su rad u tri radionice koje su se bavile sljedećim temama: Politička prava nacionalnih manjina; Zastupljenost nacionalnih manjina u državnoj upravi i pravosuđu te Kulturna i jezična prava nacionalnih manjina (konkretno, obrazovanje i mediji).

U radu prve radionice, koja se bavila političkom zastupljenošću manjina u Hrvatskom saboru te u jedinicama lokalne i područne samouprave kao i ulogom Vijeća nacionalnih manjina i Savjeta za nacionalne manjine, sudjelovao je i potpredsjednik HILS-a mr.sc. Davor Brunčić iznoseći iskustva Osječko-baranjske županije u ovom području.

Na konferenciji su zabilježeni pomaci ostvareni od usvajanja Ustavnog zakona koncem 2002. godine, utvrđeni su nedostaci u njegovoj provedbi, uključujući potrebu za donošenjem potpornih zakonskih propisa, predložene su daljnje mjere koje je potrebno poduzeti te su izneseni budući ciljevi kad je riječ o zaštiti manjina. Rezimirajući zaključke konferencije, veleposlanik Fuentes rekao je kako je Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina velikodušan i liberalan te kako bi mogao poslužiti kao referentna točka za cijelu regiju. Dodao je kako još uvijek postoje problemi u svezi s njegovom provedbom za koju je potrebno više vremena kako bi bila potpuna.

Okrugli stol "Učinci pridruživanja EU za lokalnu i područnu samoupravu u Republici Hrvatskoj"

U Osijeku je, u organizaciji USAID-a i GONG-a 27. listopada 2005. održan Okrugli stol pod nazivom "Učinci pridruživanja EU za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u Republici Hrvatskoj" - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata.

Ovaj je stručni skup okupio predstavnike jedinica lokalne i područne samouprave s područja Slavonije, saborske zastupnike i predstavnike tijela Hrvatskoga sabora, nadležnih državnih ministarstava i državnih stručnih institucija, Saveza udruga gradova i općina te nevladinih i međunarodnih organizacija.

U okviru Okruglog stola, koji je vodio potpredsjednik HILS-a mr.sc. Davor Brunčić, uvodno su podnesena izlaganja "Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata" (mr.sc. Jasminka Pecotić, Ekonomski Fakultet Zagreb, suradnica Instituta za javne financije na izradi istoimene publikacije) i "Implikacije za jedinice lokalne samouprave" (William Kugler, voditelj tima za upravljanje imovinom, gospodarski razvoj i informacijski menadžment, USAID-ov Projekt reforme lokalne samouprave).

U opširnoj raspravi, koja je uslijedila, predsjednik HILS-a dr.sc. Zvonimir Lauc, ali i predstavnici općina i gradova, županija te stručnih institucija svojim su izlaganjima ili pitanjima nastojali pojasniti ulogu jedinica lokalne i regionalne samouprave u tekućem procesu, kao i mogućnosti i načine ostvarivanja njihovih zadaća u ovom području. Zaključno, i ovaj Okrugli stol prilog je osposobljavanju lokalne i regionalne samouprave za umješnije korištenje mogućnosti korištenja sredstava koje Europska unija stavlja na raspolaganje potencijalnim članicama.

Započeli projekti građanskog sudjelovanja

Krajem studenog 2005. godine HILS je zaposlio dva savjetnika za građansko sudjelovanje, Milenu Babić i Gorana Vidakovića. Njihova primarna zadaća je u okviru projekta "Međuopćinska i interaktivna suradnja u Istočnoj Hrvatskoj" potaknuti lokalne vlasti na uključivanje svojih građana u procese donošenja odluka vezanih uz razvoj lokalnih zajednica, te im pomoći kreirati i provesti realistične projekte građanskog sudjelovanja.

Općine i gradovi koji su odabrani za prvi krug ovog projekta koji će trajati do sredine ljeta 2006. godine su: gradovi Osijek i Belišće, te općine Ernestinovo i Šodolovci u Osječko-baranjskoj županiji, i općine Tompojevci, Tordinci, Borovo i Trpinja u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

UNDP-jevo istraživanje o percepciji lokalnih vlasti

HILS-ov partner u organiziranju Foruma načelnika i gradonačelnika Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije, UNDP (UN-ov program za razvoj) objavio je rezultate istraživanja "Percepcija lokalnih vlasti" za Osječko-baranjsku županiju, Vukovarsko-srijemsku i Sisačko-moslavačku županiju. Izvještaje je u cijelosti moguće vidjeti na web stranici UNDP-ija, www.undp.hr.

Višnja Novoselić in memoriam

Dana 6. prosinca 2005. godine preminula je naša draga kolegica i član Upravnog vijeća HILS-a, gđa Višnja Novoselić, dipl. pravnik. Svojim radom, entuzijazmom, korektnošću i profesionalnošću oduševljala nas je. Posljednji stručni rad završila je za drugo dopunjeno izdanje knjige "Lokalna samouprava, nizozemska i hrvatska iskustva", koja je upravo u tisku. Njenom smrću izgubili smo istinskog prijatelja i vrhunskog suradnika.